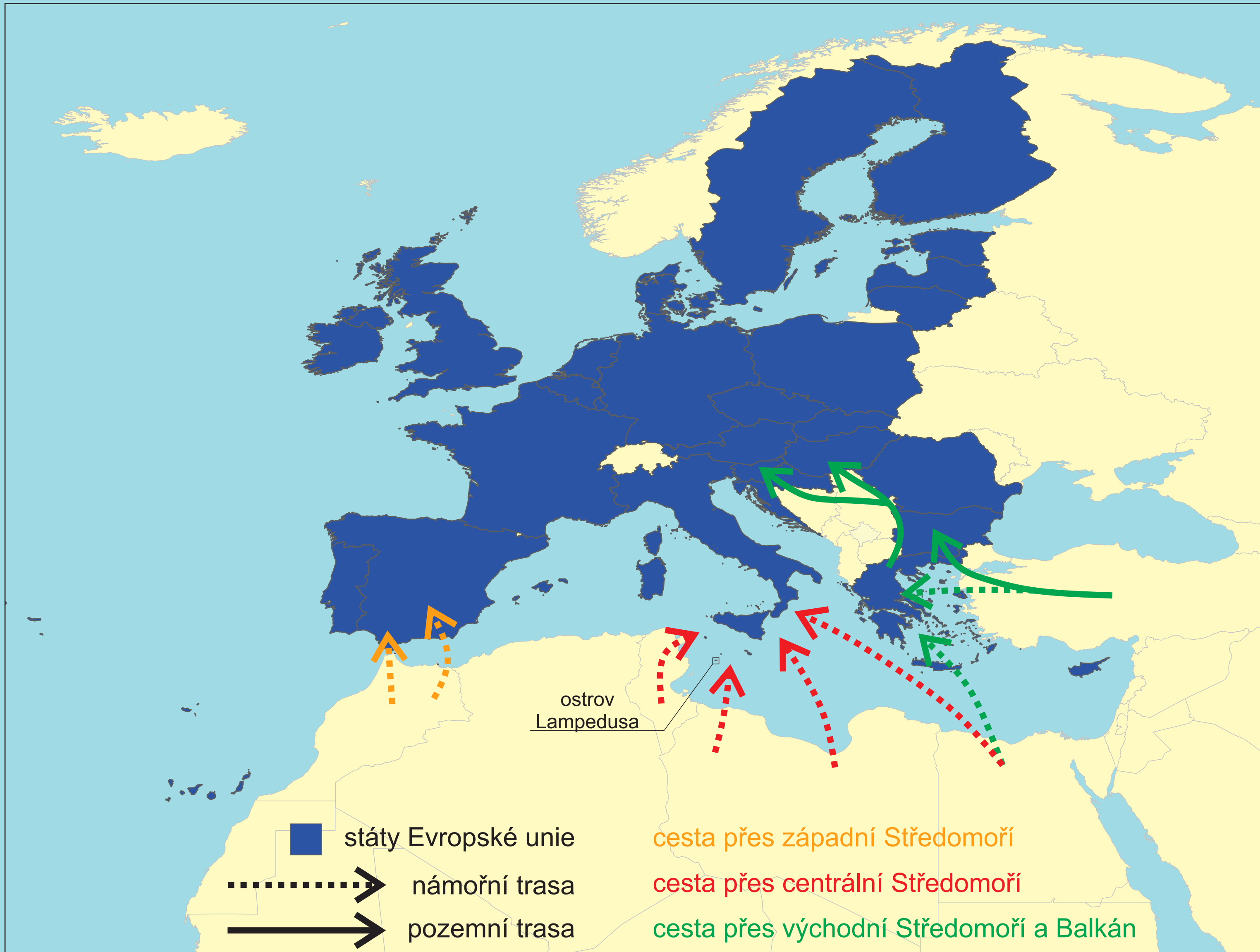

SOUČASNÁ MIGRAČNÍ VLNA V SOUVISLOSTECH

Katedra geografie, FP TUL

Hlavní migrační trasy

Kde a jak to vše začalo?

Před několika miliony lety se na africkém kontinentu objevil rod Homo, který se následně rozšířil po celé zeměkouli. Migrace tedy provází lidstvo od jeho samotného počátku. Dnes lidé migrují z několika důvodů: snaží se najít novou, lépe placenou práci, chtějí odejít ze země, kde jsou pronásledováni, diskriminováni nebo ohrožováni na životě, nebo opouštějí oblasti, ve kterých už nemají možnost obživy.

rok	nejvýznamnější migrace
asi před 1,8 mil. lety	Homo erectus migruje do Eurasie
34 000 – 20 000 let př. n. l.	Homo sapiens sapiens se dostává do Ameriky přes zamrzlou Beringovu úžinu
8. – 6. stol. př. n. l.	velká řecká kolonizace Středomoří
4. – 7. století	stěhování národů
7. – 8. století	arabská expanze na Blízkém východě
16. století	kolonizace Ameriky
18. století	obchod s otroky z Afriky do Ameriky
přelom 18. a 19. století	transport trestanců do Austrálie
19. a 20. století	migrace Evropanů do USA
20. století	migrace židů do Izraele
po 2. světové válce	přesuny obyvatel z důvodu změny hranic
1947	rozdělení Indie podle náboženství
2. polovina 20. století	uprchlické vlny v důsledku válečných konfliktů

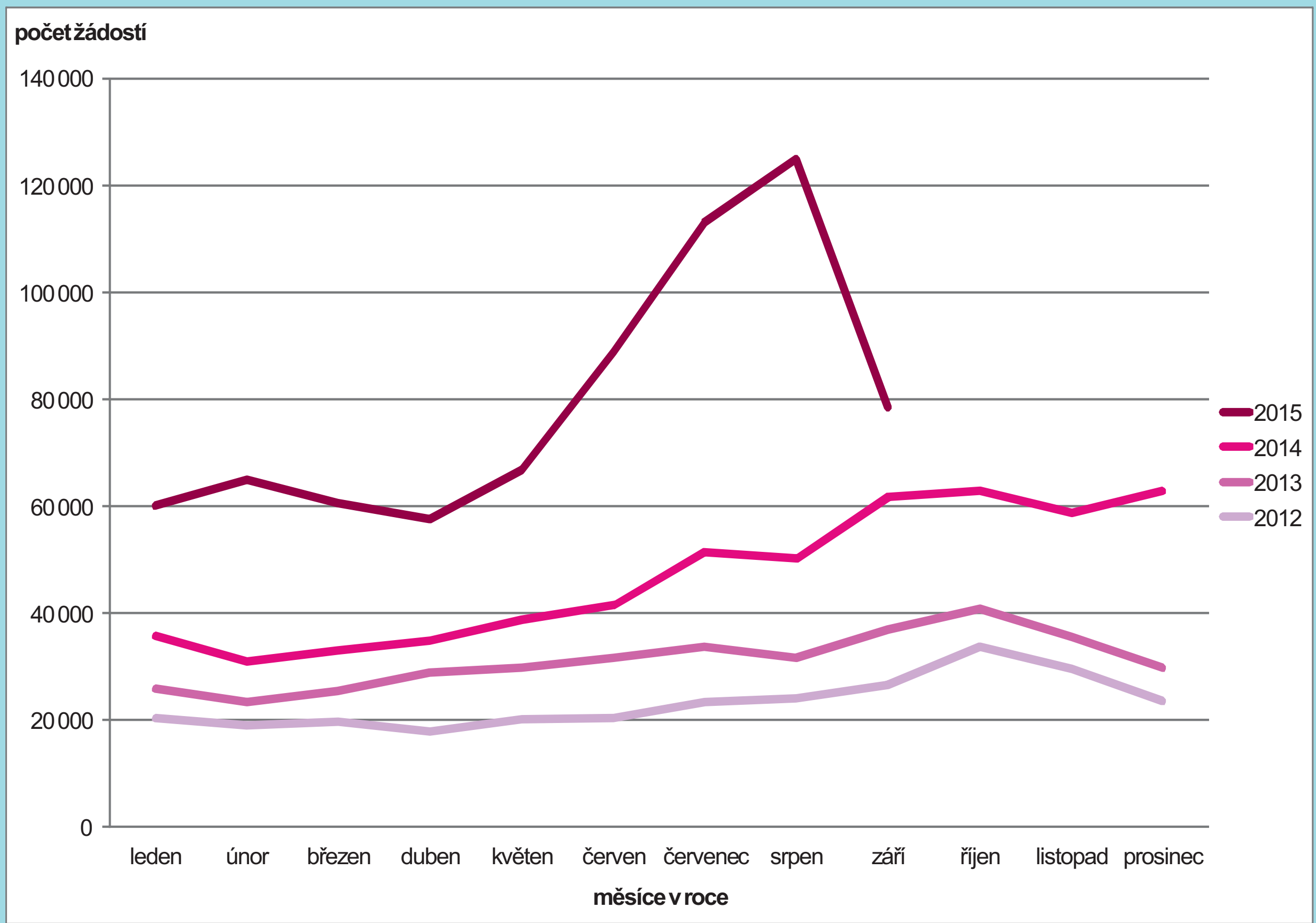
Kolik migrantů k nám ve skutečnosti proudí?

Počet nových žádostí o azyl v zemích EU je znázorněn v grafu č. 1, který zobrazuje, jak se vyvíjel počet migrantů směřujících z Afriky a zemí Blízkého východu směrem do Evropy během posledních let. Oproti předchozím létům začal počet migrantů výrazněji narůstat až v roce 2012, následně roku 2013 byl překonán počet 40 000 migrantů během jednoho

měsíce. V této době se toto téma dostalo také ve větší míře do médií, především v důsledku tragické události spojené s ostrovem Lampedusa (na cestě mezi Tuniskem a Itálií), kde došlo k havárii lodí, na které se migranti přepravovali ze severní Afriky do Evropy. Tento moment tak bývá považován jako začátek „uprchlické krize“, které nyní Evropa čelí. O rok později

(2014), především během letních měsíců, došlo knárůstu počtu migrantů zhruba o polovinu. Tím se migrační krize stala styčným tématem, a to nejen pro novináře, ale všechny evropské země, které snaží najít východiska z této situace.

Graf 1 – Počet nových žádostí o azyl v zemích EU

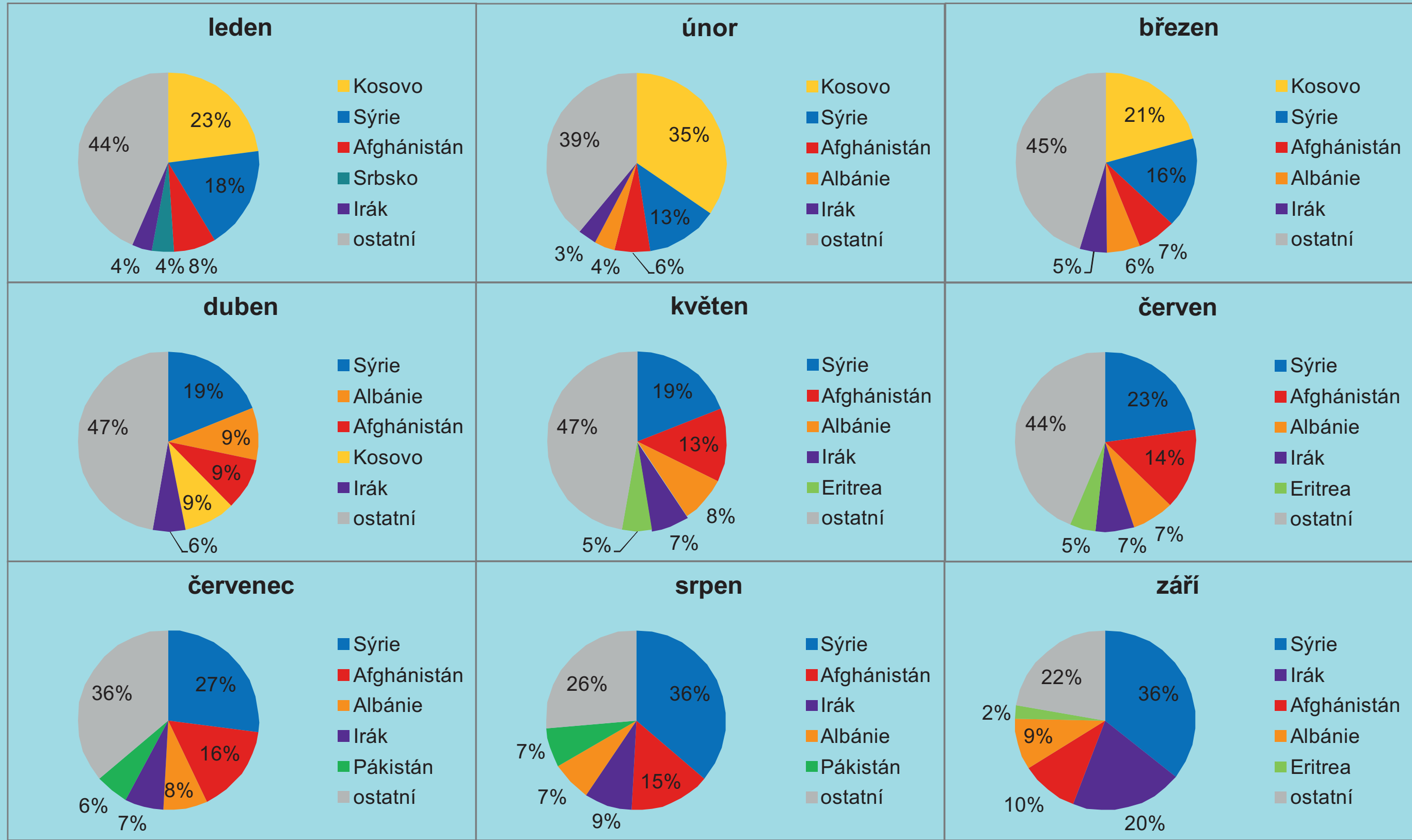

Odkud všichni pocházejí?

Koláčkové grafy znázorňují pět nejčastějších zemí původu, odkud migranti v roce 2015 pocházejí. Mezi migranty se najdou jedinci, kteří jsou v ohrožení života nebo museli uprchnout před válkou – uprchlíci, ale také ti, kteří chtějí zlepšit svou životní úroveň –

ekonomičtí migranti. Je ovšem nutné si uvědomit, že přestože třeba nejsou v přímém ohrožení života, jejich životní úroveň se nerovná té evropské, a podobně také ve všech zemích lidé nemají stejné svobody jako v Evropě.

Graf 2 – Země původu u migrantů žádajících o azyl v roce 2015

Definice pojmů

- migrace** – jedná se o proces změny trvalého pobytu, který se může týkat jednotlivců či skupin. Často bývá účelový – tzn. z nějakého důvodu, mimo jiné se může jednat o migraci *vnitřní* (jeden z rodičů dostane práci ve vedlejším městě a celá rodina se přestěhuje) nebo migraci *mezinárodní* (kde je podmínkou překročení hranice státu)
- dělení migrace**
 - emigrace* – opuštění země původu a následný odchod do jiné země z pohledu migranta (příklad: po druhé světové válce Češi emigrovali do USA)
 - imigrace* – je opak emigrace z pohledu dané země (příklad: do České republiky imigruje značná část Slováků a Ukrajinců)
 - reemigrace* – jedná o zpětný migrační pohyb, kdy dochází k návratu z emigrace (příklad: Češi, kteří před 50 lety emigrovali do USA, se opět vrací – imigrují zpět)
- azyl** – je ochranný pobyt, který poskytuje stát osobám (jiného státu nebo bez státního občanství) v případě jejich pronásledování z několika důvodů – rasa, pohlaví, náboženství, politická orientace či státní příslušnost
- azylant** – cizinec, kterému byl udělen azyl
- uprchlík** – příslušník třetí země, který žádá o azyl (ochranu), protože v zemi původu není bezpečno
- ekonomický migrant** – v zemi jeho původu není v bezprostředním ohrožení života a emigruje z důvodu vylepšení své ekonomické situace
- remittance** – posílání peněz nebo zboží od migrantů ze zahraničí zpět domů

Je migrantů opravdu tolik, aneb dá se číslům vůbec věřit?

Spočítat, kolik migrantů do Evropy přichází, je velice těžký úkol, protože používají různé trasy a přes hranice států přechází v náhodný čas. V současné době se o jejich počet zajímá například Frontex (agentura spadající pod Evropskou unii, sloužící ke správě a řízení pohybu na vnější hranici Unie), IOM (Mezinárodní organizace pro migraci) a UNHCR (Úřad Vysokého

komisaře OSN pro uprchlíky). A protože nikdo není dokonalý, došlo k chybám při sčítání i zde. Zhruba před měsícem obletěla zpráva o velkém rozdílu mezi jednotlivými organizacemi téměř celý svět. Zpravodajské servery spekovaly o hodnotě blížící se jedné čtvrtině, někdy i polovině. V absolutních číslech byly údaje následující: Frontex – 710 000, IOM – 590 425

a UNHCR – 588 247. Když jsme tuto informaci zkoušeli minulý týden ověřit, došlo k záhadné úpravě u IOM a UNHCR, takže současné statistiky se shodují na počtu přes 700 000 migrantů od ledna do konce září roku 2015. Zda došlo k chybě na straně dvou výše zmíněných organizací, nebo byly donuceny data jakkoliv upravit, není zatím jasné.